

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Salacz László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr.Dombovári Henrik ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Kecskeméti Városi Bíróság előtt 9.P.20.401/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2.Pf.22.109/2009/24. számú ítéletével befejezett perében, amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a dr.Karczub Péter ügyvéd által képviselt Biztosító beavatkozott, a jogerős ítélet ellen a felperes által 51. és Pfv.3. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 20.000 (Húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, míg a felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A fogorvos alperes 2004. november elejétől 2005 januárjáig kezelte a felperes fogazatát. Tíz fogat hidakkal és hídtartó koronával pótolta, egy fogat kihúzott és többszörös gyökerkezelést végzett, amelyért a felperes összesen 250.000 forintot fizetett. 2005. március 21-én a felperes azért jelentkezett az alperesnél, mert a 6-os porcelánhidat tartó jobb felső 13-as foga begyulladt. Az alperes a fogat a koronát átfúrva kitisztította, eközben azonban a gyökerkezelő eszközök beletörtek a gyökércsatornába, azt eltávolítani nem lehetett. Három hónapi kezelést követően, 2005 nyarán végleges gyökértömés és ideiglenes fedőtömés, majd 2007 júniusában koronai végleges tömés készült. Ezt követően a felperes infarktus miatt kórházba került, majd 2007 júliusában a jobb felső 13-as foga ismét begyulladt, emiatt dr.B.Tnál jelentkezett, aki a vérhígító szedése miatt nem a fog kihúzása, hanem a gyökércsatorna megtisztítása mellett döntött. A foggyökérben észlelt gyulladásos góccra tekintettel utóbb a gyökércsúcs eltávolítását, gyökér rezekciót és retrográd gyökértömés megkísérlését javasolták, a felperes azonban több fogorvosnál járt és nem tudott az alternatívák között választani, ezért a 13-as foga nyitott, kifúrt koronarésszel maradt. A felperes tervezett gerincműtete miatt szükségessé vált azonban a fogászati góc megszüntetése és ezért 2009. szeptember 25-én a 13-18 hidat eltávolították, a 13-as fog kihúzásának közvetlen oka tehát a fogászati góctalanítás volt.

A felperes a keresetében 2.000.000 forint kártérítés megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Keresetében arra hivatkozott, hogy a 2.000.000 forint összegben belül 300.000 forint az alperesnek kifizetett díj, 50.000 forint a röntgen és egyéb gyógyszerek költsége, 1.200.000 forint a rehabilitációval felmerült költség és 450.000 forint a nem vagyoni kár. A felperes a keresetét arra alapította, hogy az alperes elmulasztotta tájékoztatni a gyökerkezelő eszközöknek a foggyökérbe való beletöréséről, nem a szakma szabályainak megfelelően folytatta a kezelést, elmaradt félélévente az ellenőrző röntgenkontroll és az elkészített gyökértömés sem felelt meg a szakma szabályainak. A foglalkozási szabályszegés és mulasztás következtében a 13-as fog gyökerét érintő krónikus folyamatok eredményeként a foggyökércsúcs körül a csontos fogmeder nyúlványban üregképződés keletkezett, amely hosszútávon a fog elvesztéséhez vezetett.

Az alperes és a beavatkozó ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Az alperes azzal védekezett, hogy kétszeri ideiglenes zárás után 2005 nyarán végleges gyökértömést és ideiglenes koronatömést készített és figyelmeztette a felperest, hogy a gyulladásnak lehetnek szövődményei. A felperes röntgenkontrollra annak ellenére nem jelent meg, hogy oda az alperes berendelte. 2007 nyarán a koronatömést az alperes a szakma szabályainak megfelelően készítette el. Miután a felperes a további kezeléseken nem jelent meg, saját magatartása vezetett a 13-as fogát érintő állapotromláshoz, a fog gócos állapotának kialakulásához.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a keresetet elutasította. A kirendelt igazságügyi orvosszakértő szakvéleménye alapján megállapította, hogy a gyökerkezelés során alkalmazott eszköznek a gyökércsatornába való beletörése nem tekinthető szakmai hibának, ez a beavatkozás kockázata körébe esik. A gyökércsúcs körüli elváltozás nagy valószínűséggel a nem kielégítő gyökértömés szövődményeként állhatott elő, de nem zárható ki, hogy a foggyökér rezekció és retrográd gyökértömés elvégzésével megmenthető lett volna. Az alperes az Eütv. 136. §-ának (1) bekezdése szerinti dokumentációs, valamint az Eütv. 134. §-a szerinti tájékoztatási kötelezettségét ugyan megszegte, ez a mulasztása azonban nem állt okozati összefüggésben a 13-as fog gyulladásával. Az okozati összefüggés hiányára tekintettel az elsőfokú bíróság szerint a felperes keresete alaptalan.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyó ítéletének indokolásában ugyancsak azt állapította meg, hogy az alperes jogellenes magatartása és a felperes kára közötti okozati összefüggés kétséget kizáróan nem bizonyított. A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban a szakértői vélemény kiegészítését rendelte el tekintettel arra,

hogy az elsőfokú ítélet meghozatalát követően a felperes 13-as fogát, az általa tartott hidat a 18-as foggal együtt eltávolították, és azokat a felperes becsatolta. Ennek alapján a tényállást azzal egészítette ki, hogy az alperes a gyökércsatornába két darab gyökérkezelő eszközt tört bele, amelyek közül az egyiket maga sem ismerte fel, a másik kapcsán pedig a felperest nem tájékoztatta sem az eszköz beletöréséről, sem a beavatkozás kockázata körébe eső eseményről. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a másodfokú bíróság azt nem tartotta megállapíthatónak, hogy az alperes által elkészített gyökértömés ne felelne meg a szakma szabályainak. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes csak 2007 nyarán jelentkezett az alperesnél, ezalatt az idő alatt a relatíve puha anyagból készült ideiglenes fedőtömés valószínűsíthetően elporladt, a fog koronai része ellátatlanul maradt és ez a helyzet nagy fokban elősegítette a koronai rész pusztulását. A másodfokú bíróság a szakértői vélemény alapján kiemelte továbbá, hogy a gyökér rezekció esélye 2007 júliusától nagy valószínűséggel fennállott, ezzel azonban a felperes a saját döntése alapján nem élt és végül a 13-as fog kihúzásának oka a gerincműtét miatt szükséges fogászati góctalanítás volt.

A felperes felülvizsgálati kérelme a keresetnek helyt adó döntés meghozatalára irányult. A felülvizsgálati kérelem szerint a másodfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltakat megsértve rótt fel a felperesnek, hogy nem bizonyította az okozati összefüggést. Figyelmen kívül hagyta dr.F.E. igazságügyi orvosszakértő 2010. június 29-én kelt szakvéleményében foglaltakat, amely szerint határozott vélemény kialakítására azért nem volt lehetőség, mert az alperes elmulasztotta a dokumentációs kötelezettségét. A felperes szerint ezért a bizonyítási teher megfordult, így a bizonyítás elmulasztásának következményeit az alperesnek kellett volna viselnie. A felperes utalt továbbá a 2009. május 20-án kelt szakvélemény megállapításaira a tekintetben, hogy az alperes több foglalkozási szabályszegést, mulasztást követett el. Nem tájékoztatta a felperest az eszköz beletöréséről, a gyökértömés nem felelt meg a szakma szabályainak, nem rendelte el az indokolt ellenőrző vizsgálatokat sem. Nem őrizte meg az alperes a fogászati beavatkozás dokumentációját és ezzel megsértette az Eütv. 136. §-ának (1) és (3) bekezdésében foglaltakat. Az igazságügyi szakértői vélemény azt támasztja alá, hogy az eszköztörésnek egészségkárosító következménye akkor van, ha ezt figyelmen kívül hagyva történik a beteg további kezelése. Miután a szakértő szerint a 13-as fog felritkulása 2005. március vége felé kezdődhetett, mindenféleképpen összefügg az alperes által végzett beavatkozással, a felperes felülvizsgálati kérelme szerint ezért az okozati összefüggés bizonyított.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 213. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint az ítéletben foglalt döntésnek a kereseti kérelemre kell kiterjednie, ezért a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy van-e az alperesnek olyan jogellenes magatartása (mulasztása), amely okozati összefüggésben áll a keresetben - adott esetben a 2009. május 28-i előkészítő iratban foglaltak szerint - megjelölt károsodásokkal. A Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésén alapuló kártérítési igény tekintetében a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint a felperesnek kellett bizonyítania az alperes jogellenes magatartását és az azzal okozati összefüggésben bekövetkezett kárát. A Pp. 3. §-ának (3) bekezdése értelmében a bizonyítás esetleges sikertelensége a törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. Mindezek figyelembevételével kellett a bíróságnak értékelnie a rendelkezésre álló bizonyítékokat. A bíróság a tényállást részletesen feltárta, a szakvéleményt többször kiegészítette, a másodfokú bíróság részbizonyítás keretében az időközben becsatolt fogak és levett jobboldali híd megvizsgálására a szakvélemény kiegészítését rendelte el. A másodfokú eljárásban kiegészített orvosszakértői vélemény döntő jelentőségű, az arra alapított jogerős döntés pedig megalapozott. A kiegészített szakértői vélemény alapján megállapítható, hogy a 13-as fog gyökércsatornájába nem egy, hanem két darab gyökérkezelő eszköz tört bele, azonban ez a beavatkozás kockázata, amely nem jelenti a foglalkozás szabályainak megszegését, és önmagában a beletört reszelődarab felritkulást sem okoz. Az ezt követő tájékoztatás bizonyíthatatlansága nem vitásan az alperes terhére értékelendő, azonban a kártérítési felelősség szempontjából azért nincs jelentősége, mert az bizonyítottan nem áll okozati összefüggésben a felperesnek azzal a kárával, hogy a 13-as fogát elvesztette. Nem a dokumentációs kötelezettség elmulasztása akadályozta a felperest a bizonyításban, hanem a kiegészített szakértői vélemény orvos-szakmai megállapításai bizonyították az okozati összefüggés hiányát. Dr.B.T. által végzett kezelés elején készült röntgenfelvétel alapján, valamint a szakértőnek arra a megállapítására tekintettel, hogy az alperes által készített végleges gyökértömés és a korona ideiglenes fedőtöméssel való ellátása a szakma szabályaival nem ellentétes, nem bizonyított, hogy az alperesnek a 13-as fog kezelésével kapcsolatos tevékenysége okozta a keresetben megjelölt vagyoni és nem vagyoni károsodást. A szakértői vélemény szerint orvosszakértői módszerekkel kétséget kizáróan az okozati összefüggés nem bizonyítható a tekintetben, hogy a 13-as fog gyökércsúcs közeli felritkulása és az alperes

által végrehajtott kezelés között okozati összefüggés lenne. A szakértő ugyan utal arra is, hogy az okozati összefüggés nem zárható ki, de kijelenti, hogy e körben nem a gyökerkezelésnek, illetőleg a betört eszköznek tulajdonít jelentőséget, hanem a hídhoz való előkészítés kapcsán kifejtett tevékenységnek, illetőleg a híd tervezésének, ezzel összefüggésben azonban helyes kezelés mellett is kialakulhat a fog elhalása és a következményes gyökércsúcs körüli granulóma. Döntő jelentőségű azonban az, hogy még 2007 júliusa körül is lehetőség volt a fog megtartására, ugyanakkor a felperes maga nyilatkozta azt, hogy nem ment el a fogorvoshoz, hogy megcsináltassa a 13-as fogat, mert „az orvosok nem voltak hajlandóak leírni azt ..., hogy a rezekció az sikeres lesz” (37. számú jegyzőkönyv 3. oldal), így végül a gerincműtét által vált szükségessé a góc végleges megszüntetése érdekében a fog eltávolítása. A felülvizsgálati kérelemben a felperes tévesen állította, hogy a bíróság a szakértői véleménnyel ellentétesen foglalt állást az okozati összefüggés kérdésében. E körben a bíróság a jogerős döntését kellően megindokolta, kitérve arra is, hogy az alperesnek a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott tájékoztatási és dokumentációs hiányossága miatt nem álltak okozati összefüggésben a károsodások bekövetkezésével.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okok miatt nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az alperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, míg a felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és a 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2011. május 26.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Besenyeiné dr. Varga Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő
HM